

Čj.:ŘMŠ/66/2011

Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace

Sídlo ředitelství: Pražská767

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**„Máme se rádi,
jsme
kamarádi...“**

PROJEDNÁNO NA PEDAGOGICKÉ RADĚ:

PROJEDNÁNO SE ZŘIZOVATELEM:

Zpracovala: Mgr. Věra Harudová ve spolupráci s vedoucími pedagogy jednotlivých pracovišť

Obsah

Základní informace o škole	3
Identifikační údaje	3
Charakteristika školy.....	3
Organizační uspořádání školy	6
Charakteristika programu	6
Podmínky školy.....	10
Vzdělávací obsah ŠVP.....	14
Evaluační plán.....	18

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

1) Identifikační údaje:

Název školy: Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace
Identifikátor zařízení: 600 060 934
Adresa ředitelství: Pražská 767, 393 01 Pelhřimov
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 70 992 681
Telefon: 565 324 555
E-mail: msprazska@mupe.cz
Ředitel školy: Mgr. Věra Harudová
Zřizovatel: Město Pelhřimov
Právní forma: Obec, IČO 00 248 801
Adresa: Masarykovo náměstí 1, 393 01 Pelhřimov
Seznam pracovišť: Mateřská škola Pražská 767 – sídlo ředitelství
Mateřská škola Osvobození 1700
Mateřská škola Komenského 1108
Mateřská škola Pod Náspem 399
Mateřská škola U Stínadel 1665

2) Charakteristika školy:

V lednu 2008 došlo z rozhodnutí zřizovatele ke sloučení pěti samostatných právních subjektů mateřských škol ve městě v jednu příspěvkovou organizaci.

Sídlo ředitelství je na pracovišti Pražská 767.

Tato škola patří mezi jedno z nejstarších zařízení zabývajících se výchovou a vzděláváním dětí předškolního věku ve městě. Byla zřízena v roce 1973 ve vile z roku 1936, kterou nechalo postavit město pro účely vzdělávání svých občanů. K vile patří veliká zahrada, kterou děti hojně využívají hlavně v letních měsících. Zeleň, která se postupně obměňuje, poskytuje dětem dostatečnou ochranu před sluncem a po dokončení obchvatu kolem města se stala zahrada s novým zahradním vybavením oázou pro děti i dospělé.

Ve třech podlažích se nachází 5 tříd pro děti od 3 let až do odchodu do ZŠ. Pro snadnější orientaci našich dětí má každá třída jméno po určitém zvířátku. Potkáte tu děti od „Motýlků“, „Rybiček“, „Berušek“, „Myšek“ a „Včeliček“.

Zvláště naší MŠ je jedna třída, kde se v malém kolektivu děti s logopedickými vadami učí překonávat nástrahy rodné řeči. Odbornost této péče je garantována odborností zaměstnanců, kteří v této třídě pracují (bakalářka speciální pedagogiky, spolupráci s PPP v Pelhřimově, klinickou logopedkou, konzultacemi s dalšími odborníky v oblasti logopedie, dalším vzděláváním učitelek).

Pracoviště Osvobození 1700.

Mateřská škola je umístěna na okraji sídliště, velice blízko volné přírody.

Byla postavena jako typizovaná stavba pro předškolní zařízení. Má čtyři pavilony spojené krytou spojovací chodbou.

3x týdně provádí rehabilitační sestra rehabilitaci pro děti postižené, ale i zdravé.

V mateřské škole je uskutečňována doplňková činnost praní, žehlení a opravy prádla a to pro potřebu mateřských škol a školních jídelen v Pelhřimově.

V běžných třídách (Berušky, Štěňátka, Ježečci, Krtečci, Dráčci, Žabky) jsou děti zařazovány podle věku, ale také dle přání rodičů -sourozenci, kamarádi apod. (částečně heterogenní).

Mateřská škola je umístěna ve velmi pěkném prostředí, které je v klidné oblasti a v blízkosti přírody.

Škola má rozsáhlou zahradu. Každá třída má vlastní pískoviště a různé pomůcky pro rozvoj pohybových aktivit dětí. V celém prostoru školní zahrady jsou vysázeny různé druhy dřevin, které poskytují stín.

Pracoviště Komenského 1108.

Budova školy se nachází v klidné části města v ulici Komenského v blízkosti areálu základních škol, při zastávce MHD a asi 5 min. pěší chůze od autobusového nádraží. Je sedmitřídní s kapacitou 175 dětí. Věk dětí se pohybuje od 2,8 – 7 roků. Každá třída má svoje šatny, pěkné sociální zázemí, výdejnu stravy, dostatek prostoru pro hry, volný pohyb i odpočinek celé skupiny dětí, má koutky pro jednotlivé činnosti a hry i individuální relaxaci. Školu obklopují tři přilehlé školní zahrady s moderním vybavením pro pobyty dětí venku. V červenci 2011 byla dokončena velká investiční akce zaměřená na výměnu všech oken a zateplení pláště budovy. Tato akce byla částečně hrazena z fondů EU.

Pracoviště U Stínadel 1366.

Mateřská škola se nachází v klidném bezprašném prostředí v blízkosti centra a v těsném sousedství základní školy, v lokalitě panelové zástavby i částečně zástavby rodinnými domy.

Byla postavena v roce 1979 jako typizovaná stavba mateřské školy. Škola se skládá ze tří pavilonů, z nichž dva jsou určeny přímo pro pobyt dětí, v hospodářském pavilonu se nachází školní jídelna, sklady, dílna, ředitelna, sborovna a služební byt. Mateřská škola má celkem 4 třídy. Ke každé třídě náleží kuchyňka pro výdej jídla, herna, kde jsou pro děti vytvořena zákoutí pro hry dětí. Dětská šatna a umývárna jsou nově vybaveny. Moderně jsou vybaveny šatny pro zaměstnance i kuchyňky. Oba pavilony se třídami jsou spojeny spojovací chodbou.

Velkým přínosem pro školu je rozlehlá zahrada se členitým terénem, který skýtá velké možnosti k pohybovému vyžití dětí a k relaxaci po celý rok (letní i zimní činnosti).

Pracoviště Pod Náspem 399.

Mateřská škola Pod Náspem zabezpečuje předškolní vzdělávání od roku 1961. Nachází se poblíž centra města Pelhřimova, nedaleko autobusového nádraží.

Budova je jednopodlažní, podsklepená. V suterénu je umístěna prádelna, kotelna, sklady a relaxační místnost sloužící různým dětským aktivitám a mimoškolním činnostem. V objektu jsou tři třídy, kuchyně, sociální zařízení a šatny pro děti. Součástí školky je školní zahrada, kterou děti využívají ve všech ročních obdobích. Je příjemnou součástí mateřské školy.

V roce 2006 prošla budova školy rozsáhlou rekonstrukcí. Byla vyměněna stará okna, nově pokryta střecha a přebudováno sociální zařízení. Ve všech třídách byla položena nová lina,

zakoupeny koberce, které svou barevností ladí k novému nábytku vyrobenému přímo na míru tříd mateřské školy. V srpnu 2011 byla dokončena úprava půdních prostor, kde vzniklo sociální zázemí a prostor celé mateřské školy se rozšířil o další moderně vybavené třídy.

Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace má na všech pracovištích nastavená stejná pravidla týkající se dětí i zaměstnanců. Ve výchovně vzdělávací práci jsou respektována specifika jednotlivých pracovišť MŠ. Vedoucí zaměstnanci mají delegované pravomoci.

Škola úzce spolupracuje:

- **s rodiči** (akce školy, individuální pohovory, schůzky rodičů, sponzoring, zimní a jarní posezení...)
- **se zřizovatelem** (účast na akcích města, vítání občánků, akce pro důchodce, údržba majetku a budov, koncepce předškolního vzdělávání, provozní prostředky...)
- **se ZŠ** (návštěva 1.tříd, společné akce...)
- **s odborníky**
- **s městskou knihovnou**
- **ekologickým centrem**
- **jazykovou školou**
- **plaveckou školou**

Projekt:

Naše mateřská škola využila v roce 2009 2. Výzvy kraje Vysočina a získala grant v celkové výši 1.057 900,- Kč, který byl spolufinancován z fondů EU. Projekt, který jsme vytvořili na dobu dvou let byl zaměřen na rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nese název „Hrajeme si a učíme se spolu“.

Vzhledem k tomu, že mateřské školy patří mezi vzdělávací zařízení, snažíme se neustále vyhledávat nové metody učení, které budou pro děti zajímavé a vhodně doplní základní činnost dětí – hru. Cílem tohoto projektu tedy je zavádění nových forem a metod výuky podporujících vytváření inkluzivního prostředí v mateřské škole s využitím ICT. Snahou je nabídnout stejné podmínky všem dětem bez ohledu na jejich individuální rozdíly a speciální potřeby.

V rámci projektu byla na všechna pracoviště mateřské školy dodána interaktivní tabule s výukovým softwarem, datovým projektorem a notebookem. Děti společně s paní učitelkami budou s těmito výukovými programy pravidelně a dle individuálního zájmu pracovat, a budou tak vedeny k tomu, aby se naučily toleranci, komunikaci, respektování a práci ve skupině.

Zároveň proběhlo i vzdělávání pedagogických pracovníků v dané problematice, které jim umožní zvyšovat jejich kompetence pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání. V rámci projektu se 2x do roka uskutečnily ukázkové semináře pro rodiče dětí a pedagogové vytvořili pracovní listy pro děti.

Věříme, že nové metody práce děti zaujmou, ale zároveň budeme mít vždy na zřeteli, že doménou předškolního vzdělávání zůstává hra, pohyb a tvořivé aktivity.

3) Organizační uspořádání školy:

Počet pracovišť:	5
Počet tříd:	25
Počet dětí:	618
Počet pedagogických zaměstnanců:	48 + asistenti pedagoga
Počet provozních zaměstnanců:	31

Provoz na jednotlivých pracovištích mateřské školy je celodenní. Provozní doba, personální a organizační zajištění je každoročně specifikováno v přílohách, neboť se může měnit podle potřeb školy.

Každé pracoviště má svoji školní vývařovnu.

Jednotlivé třídy naší mateřské školy jsou zpravidla věkově smíšené a děti postupují do dalšího ročníku alespoň s jednou učitelkou, pokud to provozní důvody umožní. Do běžných tříd je možné integrovat i děti se zdravotním nebo lehčím mentálním postižením a to na základě doporučení poradenského zařízení, většinou s dopomocí asistenta pedagoga. Na pracovišti Pražská je zřízena třída pro děti s vadami řeči, která má cílovou kapacitu 10 dětí.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě „Žádosti k předškolnímu vzdělávání“, kterou podají zákonní zástupci dítěte v termínu zápisu do MŠ, který je včas zveřejněn. Při přijímání dětí postupuje ředitelka v souladu se „Směrnicí k přijímání dětí“, kterou schvaluje zřizovatel.

Veškeré informace o mateřské škole a aktuální dokumenty je možné získat na webových stránkách www.mspelhrimov.cz.

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Vize:

Prostřednictvím zdravých vztahů mezi dětmi a dospělými i k okolnímu světu dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

Poslání:

Naše mateřská škola zajišťuje na všech pracovištích kvalifikovanou péči o děti předškolního věku, vyrovnává rozdílnost v sociálním a kulturním zázemí dětí. Při objevování světa vycházíme ze zásad prožitkového učení, pěstujeme pozitivní mezilidské vztahy a vedeme děti ke správnému životnímu stylu.

Jak již vyplývá z názvu vzdělávacího programu a z jeho obsahu, je zaměřen zejména na vytváření pozitivních vztahů k sobě samému, k ostatním lidem, k prostředí ve kterém dítě žije. Pomocí prožitkového učení vedeme děti k získávání samostatnosti a vědomí, že se samo aktivně podílí na ovlivňování vnějšího světa.

Speciální péče je poskytována dětem s vadami řeči. Ve třídě je menší počet dětí a každodenně je zde prováděna cílená logopedická péče, kterou zajišťuje vysokoškolsky vzdělaná učitelka s dlouholetými zkušenostmi. Na všech pracovištích mateřských škol jsou vyškolené logopedické asistentky, které se starají o prevenci řečových vad. Škola spolupracuje s odborníky z oblasti pediatrie, psychologie, logopedie, zajišťuje poradenství.

Do běžných tříd jsou integrovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami a za pomoci asistentů pedagoga se bez větších potíží aktivně včleňují do kolektivu zdravých dětí. Děti se specifickými vzdělávacími potřebami vzděláváme podle individuálních vzdělávacích plánů vypracovaných na základě spolupráce s psychologem nebo speciálním pedagogem. Na pracovišti MŠ Osvození, které je vybaveno masážní vanou, jsou třikrát týdně rehabilitační cvičení, prováděná kvalifikovanou rehabilitační sestrou. Veškerá péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je realizována ve spolupráci s PPP a SPC.

Nadaným dětem nabízíme na všech pracovištích řadu nadstandardních aktivit (flétny, angličtina, výtvarné aktivity, keramika, pohybové aktivity, plavecký kurz, kulturní akce, výlety...) Na pracovišti Pod Náspem začíná od září 2011 pilotní projekt „Výuka angličtiny v mateřské škole“ - ŠVP bude postupně realizován v anglickém jazyce.

Vzdělávací program Mateřské školy Pelhřimov, příspěvkové organizace je v souladu se záměry RVP PV a čerpá z modelových programů „Kurikulum podpory zdraví v mateřských školách“ a „Začít spolu“. Učitelky se s hlavními principy obou těchto programů seznámily na seminářích i přímo v praxi na mateřských školách. Získané poznatky a zkušenosti se snaží využívat ve své práci a aplikovat na naše podmínky. Záměrem tohoto programu je koncepčně zastřešit pět sloučených mateřských škol v Pelhřimově a zároveň jim ponechat dostatečný prostor pro jejich vlastní cesty a specifika.

a) **„Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“**

Základním cílem tohoto programu a jeho kurikula je, aby se již děti od mateřské školy naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví, a k praktickým dovednostem.

Výslednicí by měly být vzájemné vztahy zdraví tělesného, psychického, sociálního, duchovního a prostředí, ve kterém dítě žije.

Vzdělávací program naší mateřské školy se řídí zejména dvěma vzájemně se prolínajícími principy:

- **Respekt k přirozeným potřebám jednotlivce** (viz. Maslowova pyramida potřeb)
Děti se nemohou efektivně vyvíjet a učitelé efektivně vyučovat, pokud nebudou mít v mateřské škole vytvořeny takové podmínky, jež by umožňovaly uspokojování všech okruhů přirozených potřeb. Snahou tedy je, aby každý dospělý jedinec i dítě respektovaly potřeby druhých a snažily se vytvářet podmínky k jejich uspokojování. Je třeba mít na zřeteli, že pokud nebudou uspokojeny základní potřeby člověka (dítěte), nebudou uspokojeny ani potřeby vyšší úrovně.

- **Rozvíjení komunikace a spolupráce**

Probíhá-li komunikace, která je podmínkou učení a předpokladem spolupráce, odpovídajícím způsobem a profesionálně, přispívá k atmosféře pohody, usnadňuje řešení problémů, je prevencí konfliktů a sociálně patologických jevů. Každodenní komunikace je založena na vzájemném respektování základních potřeb druhého jedince a současně je navozován vztah podporující partnerství (pedagog x dítě, zaměstnanec x zaměstnanec).

Znaky partnerské komunikace (dodržujeme na všech pracovištích mateřské školy):

- Snižování polohy do úrovně očí dítěte
- Oční kontakt – pohled z očí do očí
- Popis – zpětná vazba (popisují konkrétně to, co vidím přímo k dítěti)
- Podávání informací – používáme zejména při porušování pravidel
- Povzbuzení a ocenění
- Podpora dítěte při řešení problému

- b) **„Začít spolu“** – je modelový program, který vychází z osobnostně rozvíjejícího modelu (osobnostní a konstruktivní pedagogika). Zdůrazňuje individuální přístup k dítěti, integrované učení, inkluzi dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, partnerství školy a rodiny v oblasti vzdělávání.

Program uvádí tři fáze vzdělávání:

- **evokace** – navození tématu a shrnutí dosavadních poznatků
- **ukotvení** – prohloubení a pochopení poznatků na základě činností
- **reflexe** – znovu si uvědomění poznatků o tématu, na kterých mohou dále stavět

c) **„Znaky prožitkového učení“:**

- **spontaneita** – aktivita vyjde z dětí, uč. Buď začne činnost dělat sama, nebo vybaví prostředí tak, aby se děti samy mohly činnostmi zabývat

- **objevnost** – děti se učí experimentováním a prožitkem
- **komunikativnost** – používat více neverbální komunikace, ať spíše mluví děti, sami řeší konflikty na základě dobře nastavených pravidel ve třídě, více: znaky partnerské komunikace učitelky s dítětem
- **prostor pro aktivitu a tvořivost** – vhodné prostředí, dostatek pomůcek, ohraničení koutů a jejich specifikace:
 - pracovní
 - výtvarný
 - grafický
 - pohyb
 - námětové hry
 - experimenty
 - knihy
 - místo pro samotu
- **konkrétnost** – neužíváme termín „představte si, že...např.sněží“ a snažíme se vyhybat otázce „proč?“ - děti by si měly zažít konkrétní situace, které jim něco dají
- **celostnost** – zapojit co nejvíce smyslových orgánů

Na základě doporučení MŠMT (Gesce odbor 22) se v našem předškolním vzdělávacím programu zaměřujeme především na tyto oblasti:

- **Logopedická prevence** – je prováděna v úzké spolupráci s rodinou a odborníky. Učitelky poskytují dětem přirozený vzor, každodenně zařazujeme četbu z knih, uvolňování a procvičování mluvidel, komunitní kruhy, učíme se s dětmi říkadla a básničky, vymýšlíme rýmy a hádanky, individuálně a ve spolupráci s rodiči i odborníky provádíme nápravu a procvičování správné výslovnosti hlásek.
- **Matematická gramotnost** – zde klademe důraz na vlastní zkušenost dětí a to zejména na provádění pokusů a experimentů – děti měří, váží, porovnávají, přiřazují, počítají, snaží se orientovat v prostoru, rozdělují a skládají celek, procvičují paměť a představivost.
- **Čtenářská gramotnost** – děti vedeme ke vztahu ke knize a k jazyku a to hlavně výběrem vhodné četby, prohlížíme knihy, děti vypráví podle obrázků, obrázky řadí postupně podle děje, znají hlavní postavy knih, odlišují dobro a zlo, hodnotí ilustrace, poznávají knihy, nápisy, rozlišují písmena, přiřazují začáteční písmena ke konkrétním slovům a věcem.
- **Grafomotorická gramotnost** – je hlavním předpokladem ke správnému psaní, má souvislost s vadami řeči. Průběžně u dětí rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku, uvolňujeme klouby ruky, začínáme od velkých grafických forem na velké formáty a postupně vedeme děti ke správnému držení tužky, nepřetahování při vybarvování, netlačení na tužku. Ke konci předškolního období se většina dětí umí podepsat tiskacími písmeny, nakreslí postavu s detaily...

PODMÍNKY ŠKOLY

a) Věcné podmínky:

- Všechna pracoviště mateřské školy mají dostatečně velké prostory, které odpovídají hygienickým normám
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně-hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné
- vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno
- děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy, prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům
- na budovy MŠ bezprostředně navazují zahrady
- všechny vnitřní i venkovní prostory pracovišť mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů

- snažit se vytvořit ohraničené prostory pro různé typy činností
- většinu hraček, her a materiálů umístit do otevřených polic do výše očí dítěte
- snažit se vytvořit ohraničené kouty pro experimentování a práci s různými materiály a vybavit je
- Měnit prostředí třídy v souvislosti s probíraným tématem
- Nechat dětem možnost a prostor dokončit hru třeba i následující den
- Postupně doplňovat a obměňovat vybavení školních zahrad, pečovat o zeleň
- Ve spolupráci se zřizovatelem provést zateplení budov a výměnu oken na pracovištích U Stínadel a Osvobození a tím následně uspořit energie

b) Spolupráce s rodiči

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči ve většině případů panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat
- Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i v učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání

- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi
- MŠ nabízí rodičům poradenský servis

- Snažit se více zapojit rodiče do plánování mateřské školy, do vzdělávacích aktivit dětí, účastnit se herních aktivit zejména při scházení a rozcházení dětí
- Zapojit rodiče do sponzoringu
- Snažit se zvýšit zájem rodičů o výsledky vzdělávání a vývoje jejich dětí
- Zpětnou vazbu o kvalitě práce jednotlivých učitelek ve třídě zjišťovat i jinými metodami než jenom rozhovory s rodiči
- Stále zlepšovat komunikaci učitelka x rodič

c) Personální zajištění

- Všichni pracovníci, kteří pracují v MŠ jsou pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci
- Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel
- Pedagogové se průběžně vzdělávají
- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče
- Pedagogové jednají, chovají se a pracují většinou profesionálním způsobem
- Specializované služby jako je logopedie, rehabilitace pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou zajišťovány odborníky

- Začlenit do kolektivu nové pracovníky
- Pokračovat v dalším sebevzdělávání, zaměřit se na nové metody práce, které vycházejí z RVP PV a na ty činnosti, které jim nejsou příliš jasné a ne na ty které je baví

d) Životaspráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, jsou dodržovány vhodné intervaly, nenutíme děti do jídla
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci

- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován aktuálnímu počasí
- Děti mají dostatek volného pohybu jak v MŠ, tak i venku
- Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor

- Organizačně zajistit individuální potřebu spánku dětí
- Přizpůsobovat činnosti tak, aby děti mohly vždy dokončit hru, popřípadě nechat dětem možnost dokončit činnost třeba i následující den
- Zavádět postupně svačiny a umožnit dětem dostat jídlo i v jinou dobu

e) Psychosociální podmínky

- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situace
- Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování, děti nejsou neúměrně zatěžovány či neerotizovány spěchem či chvatem
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno
- Volnost a osobní svoboda je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a potřebám jeho života
- Pedagog se snaží vyhýbat negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte
- Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem

- Vytvářet společně s dětmi pravidla soužití, graficky je znázornit a vystavit ve třídě na dětem viditelném místě a vést děti, aby se s nimi postupně ztotožnily
- Zaměřit se na to, aby se nikdo nebál otevřeně vyjádřit svůj názor k práci ostatních členů kolektivu
- Respektovat pravidla komunikace a naslouchání

f) Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- Při vstupu do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim
- Jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách

- Frontální zdravotně preventivní pohybové aktivity nahradit individuálními a skupinovými podle potřeb jednotlivých dětí, promýšlet vhodné motivace a dostatek pomůcek k těmto aktivitám
- Zkvalitnit adaptační režim s ohledem na potřeby jednotlivých dětí a rodičů
- Uvědomit si důležitost spontánních aktivit pro dítě a upravit tak jejich poměr k aktivitám řízeným
- Podněcovat děti k vlastní aktivitě, samostatnosti v rozhodování a k experimentování a zvyšovat jim tím jejich sebevědomí a důležitost pro skupinu, vést děti k tomu, aby si samy organizovaly činnosti
- Při provozních potížích co nejvíce omezit manipulaci s dětmi
- Měnit prostředí třídy v souvislosti s probíraným tématem

g) Řízení

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- Je vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř školy, tak navenek
- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor
- Ředitelka ve spolupráci s vedoucími jednotlivých pracovišť vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci
- Pedagogický sbor pracuje jako tým a snaží se zapojovat rodiče

- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu
- Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, ostatními organizacemi a odborníky

- Větší spolupráce učitelek ve třídě zejména při plánování a evaluačních činnostech
- Při plánování jednotlivých činností ve třídě se více opírat o analýzu a využívat zpětnou vazbu
- Prohloubit spolupráci se ZŠ v oblasti vstupu a pozorování učitelky ZŠ do předškolní třídy MŠ
- Řešit vzniklé problémy otevřeně a věcně
- Více se prezentovat na veřejnosti, využívat médií

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP

Vzdělávací obsah ŠVP slouží pedagogovi jako východisko pro vlastní vzdělávací nabídku. Pedagog musí vzdělávací program přeformulovat do podoby, v jaké ji bude předkládat dětem ve formě TVP.

TVP je otevřený pracovní plán pedagoga, který se vytváří postupně, vychází ze ŠVP a je naplňován ve vztahu ke konkrétní třídě dětí. TVP se skládá s „integrovaných bloků“, které obsahují konkrétní nabídku témat a činností propojenou s konkrétními cíli a záměry, popřípadě očekávanými výstupy bloku. Součástí může být zásobník prostředků (básničky, písničky, texty, výrobky, pracovní listy...). Na závěr bloku pedagog svou práci směrem k dětem evaluuje na základě výsledků evaluace dále plánuje. Níže uvedený vzdělávací obsah je povinný pro pedagoga, nikoliv pro děti, to znamená, že pedagog by měl tyto okruhy dětem nabídnout, děti by měly mít příležitost se s těmito příslušnými poznatky v průběhu předškolního vzdělávání setkat, ale nemusí si je v plném rozsahu osvojit. Je třeba si připomenout klíčovou úlohu hry. Dítě se učí zkušeností a poznáme to ve spontánní hře, kde si děti zkušenosti nenásilně předávají. Oproti tomu řízení činnosti většinou rozvíjejí poznatky a ne kompetence, přesto si učitelka na každý den připraví nabídku alespoň třech řízených činností vztahujících se k danému tématu, aby děti měly možnost výběru.

1. téma: „**JÁ JSEM JÁ**“ (identita)

prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe a připravovat se na role budoucí.

Dosažitelné klíčové kompetence:

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

2. téma: „**MÁME SE RÁDI, JSME KAMARÁDI**“ (mezilidské vztahy)

žitím v mateřské škole získává poznatky o ostatních lidech, učí se toleranci a respektování, rozvíjí kamarádství

Dosažitelné klíčové kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně jí používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

3. téma: „ZVÍDÁLEK JE MŮJ KAMARÁD“ (poznatky)

na základě pozorování a praktických činností se dítě učí poznávat a rozumět všemu co ho obklopuje ať živá či neživá příroda

Dosažitelné klíčové kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)

4. téma: „JSEM MALÝ, ALE ŠIKOVNÝ“ (aktivní přístup k životu)

žítím v mateřské škole se učí aktivně vnímat, měnit a ovlivňovat různé životní situace a být tak přínosem nejenom sobě, ale i ostatním

Dosažitelné klíčové kompetence:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že zájem o to co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky

5. téma: „VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH“ (zdravý životní styl)

prostřednictvím situací a plánovaných činností si dítě osvojuje zdravé životní návyky

Dosažitelné klíčové kompetence:

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

EVALUAČNÍ PLÁN

- Cíl evaluace:
 1. zhodnocení 7 podmínek ŠVP
 2. zhodnocení průběhu vzdělávání (zásady správné komunikace, zásady prožitkového učení...)
 3. zhodnocení výsledků vzdělávání
 4. zhodnocení vedení dokumentace (způsob plánování, zápisy do třídní knihy, vyhodnocování výsledků, diagnostika dětí...)
- evaluační nástroje:
 1. orientační vstupy
 2. hospitace
 3. výsledky práce zaměstnanců
 4. výsledky činností dětí
 5. kontrola třídní a jiné svěřené dokumentace
 6. kontrola dodržování vnitřních norem školy
 7. ověření si dílčího problému
 8. následná kontrola
 9. kontrola na podnět rodičů, zřizovatele
 10. dotazníky
- kritéria hodnocení: (viz přílohy v MŠ)
 1. dotazníky pro zaměstnance
 2. dotazníky pro rodiče
 3. formuláře na hospitační činnost
 4. kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn
 5. výstupy z orientačních vstupů
 6. zásady správné komunikace a prožitkového učení
 7. formuláře na diagnostiku dětí
- kdo a kdy bude evaluovat:
 1. plán hodnocení (kontrolní a hospitační činnost) – sestavuje a provádí ředitelka společně s vedoucími jednotlivých pracovišť, vzájemné hospitace mezi učitelkami
 2. hodnocení v rámci jednotlivých tříd – provádějí učitelky jednotlivých tříd a to jak směrem k dětem, tak sebehodnotí i svoji práci (TVP – každý integrovaný blok krátké hodnocení –

každý měsíc zhodnotí obě učitelky společně a vyvodí ZÁVĚRY pro svoji další práci

3. hodnocení podmínek v rámci školy – probíhá na konci školního roku, nebo vyskytl-li se nějaký problém – zapojí se všichni zaměstnanci.
4. individuální hodnocení dětí – diagnostické listy – vstupní diagnostika (zapojí se rodiče), průběžná diagnostika (vedou učitelky zpravidla dvakrát do roka, nebo podle potřeb), výstupní diagnostika (před odchodem do ZŠ)
5. sebehodnocení – vést všechny účastníky výchovně – vzdělávacího procesu (i děti) k tomu, aby se dokázaly hodnotit a sebehodnotit (učitelky denně, na závěr každého tematického bloku, 1 x ročně – formou dotazníkového šetření)

